

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Identificació de l'expedient

Procediment sancionador núm. PS 9/2018, referent a l'Ajuntament de Barcelona (El Born Centre de Cultura i Memòria)

Antecedents

1. En data 15/12/2017 va tenir entrada l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava denúncia contra el Born Centre de Cultura i Memòria (en endavant, el Born), titularitat de l'Ajuntament de Barcelona, amb motiu d'un presumpte incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD). En concret, la persona denunciant exposava que a la façana exterior del Born hi havia instal·lades diverses càmeres que podrien captar la via pública. La persona denunciant aportava una fotografia de dues de les càmeres exteriors.
2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 388/2017), d'acord amb l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPAC), per tal de determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants concurrents en uns i altres.
3. En el si d'aquesta fase d'informació, en data 22/03/2018 l'Autoritat va realitzar un acte d'inspecció al Born, per tal de verificar determinats aspectes relacionats amb el sistema de videovigilància exterior. En aquell acte d'inspecció presencial, el personal d'inspecció de l'Autoritat va verificar que l'Ajuntament de Barcelona havia instal·lat al Born un sistema de videovigilància exterior integrat per 12 càmeres. Al seu torn, el personal inspector va efectuar un reportatge fotogràfic de la ubicació de les càmeres exteriors i del seu camp d'enfocament a través del monitor ubicat al Centre de Control de Seguretat del propi centre.

En aquell acte d'inspecció presencial la persona representant de l'Ajuntament de Barcelona va manifestar que no s'emmagatzemaven les imatges captades per les càmeres exteriors.
4. En data 03/04/2018 la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar procediment sancionador contra l'Ajuntament de Barcelona per una presumpta infracció greu prevista a l'article 44.3.c) en relació amb l'article 4 LOPD. Així mateix, va nomenar persona instructora de l'expedient al funcionari de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, (...). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada el 04/04/2018.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

5. L'Ajuntament de Barcelona va formular al·legacions a l'acord d'iniciació mitjançant escrit de 13/04/2018.
6. En data 09/07/2018, la persona instructora d'aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades declarés que l'Ajuntament de Barcelona havia incorregut en una infracció greu, prevista a l'article 44.3.c), en relació amb l'article 4, tots ells de la LOPD.

Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 10/07/2018 i concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

7. En data 20/07/2018, l'entitat imputada va presentar un escrit amb el qual es limitava a informar sobre les mesures correctores que s'han previst implementar per corregir els efectes de la infracció imputada.

Fets provats

Del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment, es consideren acreditats els fets que es detallen a continuació.

L'Ajuntament de Barcelona va instal·lar a l'edifici de "El Born, Centre de Cultura i Memòria" un sistema de videovigilància exterior integrat per 12 càmeres. Segons les comprovacions efectuades pel personal inspector de l'Autoritat en l'acte d'inspecció presencial efectuat el 22/03/2018, el camp de visió de les 12 càmeres exteriors permetia captar imatges de persones que transitaven per la via pública, més enllà del que resultava inevitable per assolir la finalitat de seguretat de l'edifici i de les persones que accedien al seu interior.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), i l'article 15 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. Tal com s'ha avançat en els antecedents, en el període d'al·legacions a la proposta de resolució l'Ajuntament de Barcelona ha presentat un escrit, amb el qual però no qüestiona els fets imputats, ni intenta desvirtuar la seva qualificació jurídica. En efecte, en el dit escrit l'Ajuntament informa i acredita les mesures adoptades per corregir els efectes de la infracció, les quals s'abordan en el fonament de dret 4t.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Al respecte, val a dir que l'eventual regularització de la situació irregular, no permet desvirtuar ni els fets imputats en aquest procediment sancionador, ni tampoc la seva qualificació jurídica.

Assentat l'anterior, l'entitat imputada sí que va formular al·legacions a l'acord d'iniciació. Respecte d'això, es considera oportú reiterar a continuació el més rellevant de la resposta motivada de la persona instructora a aquestes al·legacions.

2.1.- Sobre les persones autoritzades

En el 1r apartat del seu escrit d'al·legacions davant l'acord d'iniciació, l'Ajuntament argüia que la visualització de les càmeres estava restringida a l'empresa de seguretat i al personal funcionari responsable del servei. Afegia que aquestes càmeres no emmagatzemen les imatges.

Al respecte, tal com indicava la persona instructora a la proposta de resolució, és suficient precisar que en el present procediment sancionador no s'imputa l'accés a les imatges per part de persones no autoritzades. I pel que fa a la circumstància referent a que les imatges captades pel sistema de videovigilància no s'emmagatzemen, això no exclou l'aplicació de la normativa sobre protecció de dades, en la mesura que amb la simple captació de les imatges ja es produeix un tractament de dades personals.

2.2.- Sobre la col·laboració amb les autoritats de control

Seguidament l'entitat imputada adduïa que va col·laborar amb l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades en l'acte d'inspecció presencial.

Certament l'Ajuntament va mantenir una actitud col·laboradora en l'acte d'inspecció presencial que efectuà el personal inspector d'aquesta Autoritat el 22/03/2018, qüestionà però que no afecta la seva responsabilitat pels fets imputats ni tampoc la seva qualificació. Cal recordar en aquest punt que les entitats que tracten dades personals tenen l'obligació d'auxiliar aquesta Autoritat (articles 40 LOPD i 19 de la Llei 32/2010). Així mateix, cal recordar també el deure de col·laboració de totes les persones amb l'Administració que exerceix la potestat d'inspecció, deure imposat per l'art. 18 de la LPAC.

2.3.- Sobre el camp d'enfocament

L'Ajuntament considerava que el camp d'enfocament de les càmeres era el més restringit possible per poder controlar l'accés a l'edifici i assolir la finalitat de vigilància de l'espai, atenent al tipus de braços articulats que disposen les càmeres. No obstant això, l'Ajuntament manifestava que: "per tal d'evitar un camp d'enfocament excessiu, i adequar-se a l'establert a l'article 5.4.b) de la Instrucció 1/2009" s'havia consultat amb

diverses empreses instal·ladores per corregir aquesta situació, i en concret, per instal·lar màscares exteriors que limitin el camp de visió a la façana de l'edifici.

Així doncs, amb aquesta manifestació l'Ajuntament venia a corroborar la situació fàctica constatada en la inspecció presencial, en el sentit que les càmeres exteriors permetien captar imatges de la via pública d'una forma no incidental, i que anava més enllà del que resultava inevitable per assolir la finalitat de vigilància de l'edifici.

3. En relació amb els fets descrits a l'apartat de fets provats, cal acudir a l'article 4 de la LOPD, el qual es referia al principi de qualitat de les dades, que té diferents vessants, una de les quals és el principi de proporcionalitat o minimització de les dades, expressament recollit en l'article 4.1 de la LOPD quan prohibia la recollida de dades excessives en relació amb la finalitat perseguida:

“1. Les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament, quan siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb l'àmbit i les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'han obtingut”.

Tal com s'assenyalava en la proposta de resolució, cal precisar que en el present procediment sancionador no es posa en dubte la legitimitat de l'Ajuntament de Barcelona per instal·lar un sistema de videovigilància amb la finalitat de vigilància o control de l'edifici del Born.

Respecte la captació d'imatges de la via pública, cal recordar que d'acord amb allò establert a la Llei orgànica 4/1997, de 4 d'agost, per la qual es regula la utilització per les Forces i els Cossos de seguretat Ciutadana en llocs públics, desplegada a Catalunya pel Decret 134/1999, de 18 de maig, de regulació de la videovigilància per part de la policia de la Generalitat i de les policies locals de Catalunya i per l'Ordre de 29 de juny de 2001, de regulació dels mitjans pels quals s'informa de l'existència de videocàmeres fixes instal·lades per la policia de la Generalitat i les policies locals de Catalunya en llocs públics, únicament es permet la captació d'imatges en llocs públics – oberts o tancats- a les Forces i els Cossos de seguretat amb la finalitat de garantir la seguretat pública, i sempre i quan s'hagi obtingut l'autorització de la Direcció General d'Administració de Seguretat del Departament d'Interior, previ informe favorable de la Comissió de control de dispositius de videovigilància (de la qual no es té constància en el present supòsit).

Al seu torn, d'acord amb allò previst a l'article 42 de la Llei 5/2014, de 4 de abril, de Seguretat Privada (en endavant, LSP), cabria la possibilitat que el responsable del tractament, a través dels serveis prestats per una empresa de seguretat, pogués captar imatges i sons mitjançant càmeres amb fins de videovigilància de vies i espais públics o d'accés públic, sempre que es comptés amb l'autorització administrativa prèvia de l'òrgan competent. En el present cas, però, si bé el servei de videovigilància certament

el prestava una empresa de seguretat, l'Ajuntament de Barcelona no ha acreditat que s'hagués obtingut la preceptiva autorització per dur a terme el tractament esmentat.

Així les coses, en el present cas en què el tractament no l'efectua un cos policial, ni tampoc es disposa de l'autorització a la qual es refereix l'art. 42 LSP, les càmeres se subjecten plenament a la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal, i en particular, a allò establert per la Instrucció de l'APDCAT 1/2009, de 10 de febrer, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància. Doncs bé, l'article 5.4.b) de la Instrucció 1/2009 determina en el seu incís final, que:

“La captació incidental d'imatges de la via pública per al a vigilància d'edificis o instal·lacions només resulta legítima si resulta inevitable per assolir la finalitat de vigilància de l'edifici o la instal·lació”.

Tal com indicava la persona instructora, durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit a l'apartat de fets provats, el qual es considera constitutiu de la infracció greu prevista a l'article 44.3.c) de la LOPD, que tipificava com a tal:

“c) Tractar dades de caràcter personal o utilitzar-les posteriorment amb conculcació dels principis i les garanties que estableixen l'article 4 d'aquesta Llei i les disposicions que el despleguen, excepte quan sigui constitutiu d'infracció molt greu.”

Val a dir que el precepte que contenia el tipus infractor aquí aplicat s'ha derogat pel Reial decret-lei 5/2018, de 27/7, de mesures urgents per a l'adaptació del dret espanyol a la normativa de la Unió europea en matèria de protecció de dades. Però al tractar-se d'un procediment sancionador iniciat abans de la vigència d'aquesta norma, s'ha de regir per la normativa anterior, en la mesura que la nova norma no conté disposicions més favorables per a l'entitat interessada (DT 1a RDL 5/2018).

Així mateix, en aquest procediment s'ha tingut en compte també l'eventual aplicació al cas present del previst al Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27/4, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (RGPD). I a resultes d'aquesta anàlisi es conclou que l'eventual aplicació de l'RGPD no alteraria la qualificació jurídica que aquí es fa, i en concret no afavoriria al responsable del tractament. En tot cas, val a dir que els fets imputats en aplicació de la LOPD també ho serien si s'apliqués al cas l'RGPD, d'acord amb el previst a l'article 83.5.a) RGPD en relació amb l'article 5.1.e) RGPD.

4. L'article 21 de la Llei 32/2010, en consonància amb l'article 46 de l'LOPD, preveu que quan les infraccions les comet una administració pública la resolució que declara la comissió d'una infracció ha d'establir les mesures que escau adoptar perquè cessin o

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

se'n corregeixin els efectes. Tal com s'ha avançat, per mitjà d'escrit de 19/07/2018 l'Ajuntament ha informat sobre les actuacions dutes a terme per corregir els efectes de la infracció. En concret, l'Ajuntament de Barcelona indica que ha substituït les 12 càmeres que integraven el sistema de videovigilància exterior instal·lat a l'edifici del Born, per unes altres que permeten l'emascarament de les imatges (funcionalitat tècnica que bloqueja determinades àrees del camp de visió de la càmera de manera que aquestes no es visualitzin ni es gravin). Al seu torn, el Consistori aporta fotografies de l'àmbit de visió d'aquestes càmeres un cop aplicat l'emascarament, de la qual cosa es desprèn que l'Ajuntament ja no capta imatges de persones que transiten per llocs públics més enllà del que resulta inevitable. És per això que no és procedent requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, atesa l'actuació diligent de l'Ajuntament per esmenar la situació irregular.

En definitiva, amb aquesta actuació acreditada per l'Ajuntament de Barcelona s'hauria assolit la finalitat principal perseguida amb l'exercici de les potestats d'inspecció i sancionadora que té encomanada aquesta Autoritat, que és assegurar que es compleix la normativa de protecció de dades de caràcter personal i evitar que es torni a vulnerar aquest dret fonamental.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Declarar que l'Ajuntament de Barcelona ha comès una infracció greu prevista a l'article 44.3.c) en relació amb l'article 4, ambdós de la LOPD.

No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 4t.

2. Notificar aquesta resolució a l'Ajuntament de Barcelona.
3. Comunicar aquesta resolució al Síndic de Greuges i traslladar-l'hi literalment, segons el que especifica l'acord tercer del Conveni de col·laboració entre el Síndic de Greuges de Catalunya i l'Agència Catalana de Protecció de Dades, de data 23 de juny de 2006.
4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, (a la data de la signatura electrònica)